

[Schmidt.]

den maa ikke være saa eneherkende, at Danmark bliver hindret i at udvide sit Handelssamkvem til andre Sider, især til Tyskland, der som Marked kan vinde afgørende Betydning for Landet.

Det vil maaske tvinge Danmark til at revidere sin Erhvervs politik, idet der maa skaffes Plads paa det danske Marked for tyske Industrivarer, dersom man vil udnytte Tysklands Tilbud om stærk Forøgelse af Indførselen af danske Landbrugsprodukter. Selvfølgelig er Spørgsmaalet om gode Priser af afgørende Betydning. Jeg mener dog ikke, at det kommer til at staa saaledes, at der maa vælges mellem Landbrugspolitik og en Politik, der især fremmer Haandværkets og Industriens Interesser. Det maa være en Selvfølge, at Landbrugspolitikken maa have første Plads i det danske Samfund, saaledes som Forholdene er og bliver ved at være; men Haandværket og Industrien har jo den allerstørste Betydning for at skabe et sundt Hjemmemarked, dersom den selv hyler paa et sundt Grundlag.

Det er dette, der maa undersøges, og det maa være en Grundsætning, at man kun støtter Haandværket og Industrien, for saa vidt de kan staa paa egne Ben; dog skal det selvfølgelig ikke udelukkes, at de hjælpes i Gang. Haandværket er maaske det, der har de bedste Muligheder for at staa sig. Naar man spørger, om der er Betingelser for sund Industri i Danmark, møder man ofte den Indvending, at Danmark er fattigt paa Raastoffer; det er sandt, men helt afgjort er det jo ikke, at der ikke kan findes flere Raastoffer, end man hidtil har troet. Og saa maa man ikke glemme, at Danmark har gode Havne og billige Søveje, der erstatter meget.

Vigtigere endnu er for mig, om man gør Alvor af at give Industriens Arbejdere eget Hjem med Jord, det, man i Tyskland kalder „Nebenerwerbssiedelung“, det vil sige, om man giver Arbejderne Mulighed for at udvinde en Del af Livets Behov paa egen Jord. Det vil give Mulighed for at beskæftige flere Arbejdere, at forbinde dem stærkere med Landets Interesser, vel ogsaa mindske de sociale Udgifter og derved styrke Industrien selv. Jeg har ikke mærket, at man er særlig opmærksom paa denne Side af Sagen, som jeg ofte nok har fremhævet her, men jeg er overbevist om, at den vil faa afgørende Betydning i Fremtiden.

Naar jeg kort skal sammenfatte mine Synspunkter, vil jeg sige, at Overenskomsten viser Vej til en haardt tiltrængt Forbedring af Erhvervsforholdene, men at

meget er afhængigt af, om man er besluttet paa fuldt ud at udnytte de Muligheder, der bydes, det vil sige skaffe Landbruget den størst mulige Afsætning. Det maa tillige være Signalet til at undersøge, hvilke Grene af Haandværk og Industri der har Betingelser for fremdeles at trives og derfor bør støttes, og hvad der maa overlades til sin egen Skæbne. Hele Spørgsmaalet kræver tillige en sund Arbejderpolitik; der giver Arbejderne Muligheder, de hidtil kun i alt for ringe Grad har haft. Større Afsætningsmuligheder for Landbruget og en virkelig sund Udvikling af Haandværk og Industri som det vigtigste Led i Hjemmemarkedet er det dobbelte Maal, der maa tilstræbes, og efter min Overbevisning kan disse to Ting vel forenes. At hele Forholdet til Tyskland derved tillige vinder et positivt og solidt Grundlag, hilser jeg selvfølgelig med særlig Tilfredshed.

Udenrigsministeren (P. Munch): Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen spurgte, om der i Tilknytning til denne Forhandling havde fundet andre Forhandlinger Sted og derved var truffet visse Aftaler. Han talte endogsaa om en Prisgivning af Danmarks Selvstændighed. Jeg kan svare ganske kort paa Spørgsmaalet. Der har overhovedet ikke været den fjerneste Antydning af Forhandlinger om noget som helst, som ligger uden for selve det rent økonomiske, hvorom der her har været Tale. Jeg kan tilføje, at der naturligvis ikke er blot den allersvageste Skygge af Grundlag for en Forestilling om, at der skulde være sket hverken det ene eller det andet, som betød en Prisgivning af Danmarks Stilling i Forholdet til noget andet Land.

Den ærede Ordfører for Partiet Venstre spurgte om forskelligt og fandt paa et og andet Punkt ikke at have Oplysninger nok. En Del deraf var han dog i Stand til i andre Afsnit af sin Tale selv at give Svar paa paa Grundlag dels af Bemærkningerne og dels af det, jeg havde udtalt i Dag. Det forholder sig saaledes med Hensyn til de tyske Modkravs Fremkomst — hvorom det ærede Medlem ikke syntes at være helt paa det rene —, som jeg nævnte det i Dag, at i December var disse ikke udformede; og navnlig var det Krav, som siden voldte Vanskeligheden, saa ganske vagt antydet, at man fra vor Side ikke havde ventet, at der vilde rejse sig store Spørgsmaal i Forbindelse dermed. Naar der er Tale om en Merindførsel, er det en Merindførsel i Sammenligning med Indførselen i 1935. Jeg har direkte sagt, at denne Merindførsel